

NEGERI TERENGGANU DARUL IMAN

BELANJAWAN 2024

Oleh :

**Yang Amat Berhormat
Dato' Seri Dr. Ahmad Samsuri bin Mokhtar
Menteri Besar Terengganu**

BELANJAWAN
2024

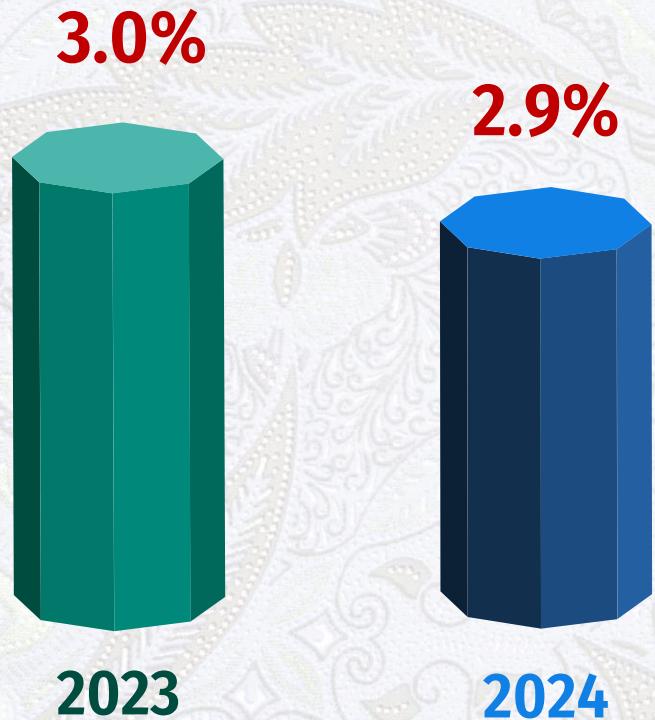
BELANJAWAN
2024

ENAKMEN PERBEKALAN TAHUN 2024

BELANJAWAN
2024

UNJURAN EKONOMI GLOBAL

KDNK GLOBAL

FAKTOR

Risiko krisis harta tanah di China

Ketidakstabilan harga komoditi dunia

Perpecahan geopolitik

Peningkatan inflasi di peringkat antarabangsa

BELANJAWAN
2024

UNJURAN KDNK MALAYSIA

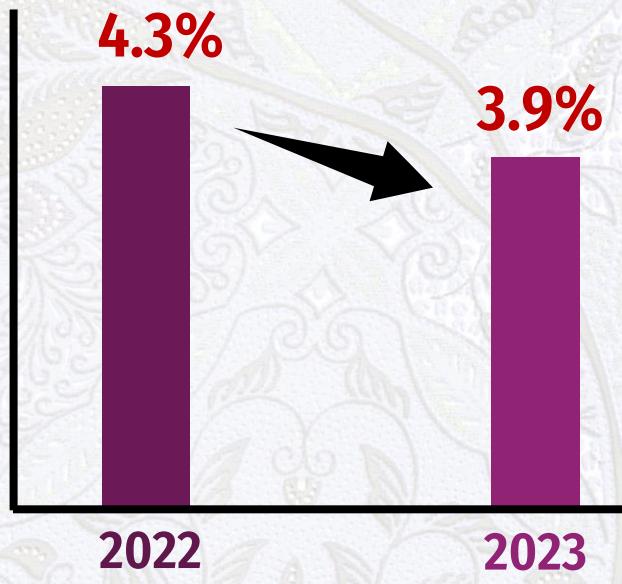
FAKTOR

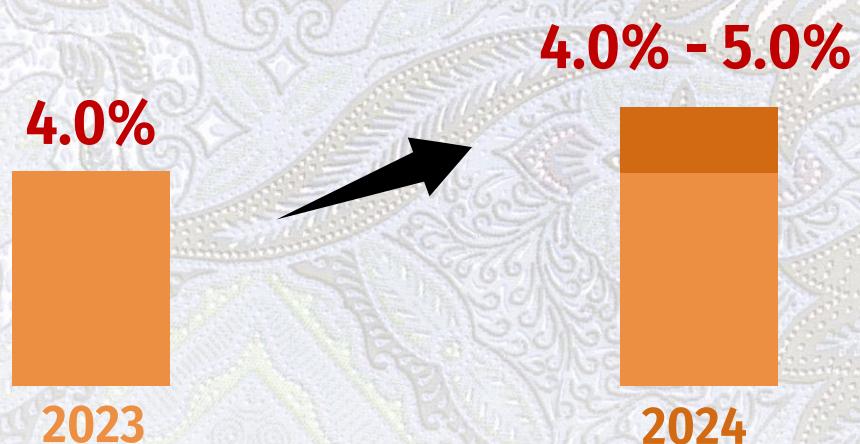
Permintaan domestik
yang semakin merudum

Kemerosotan ekonomi
global

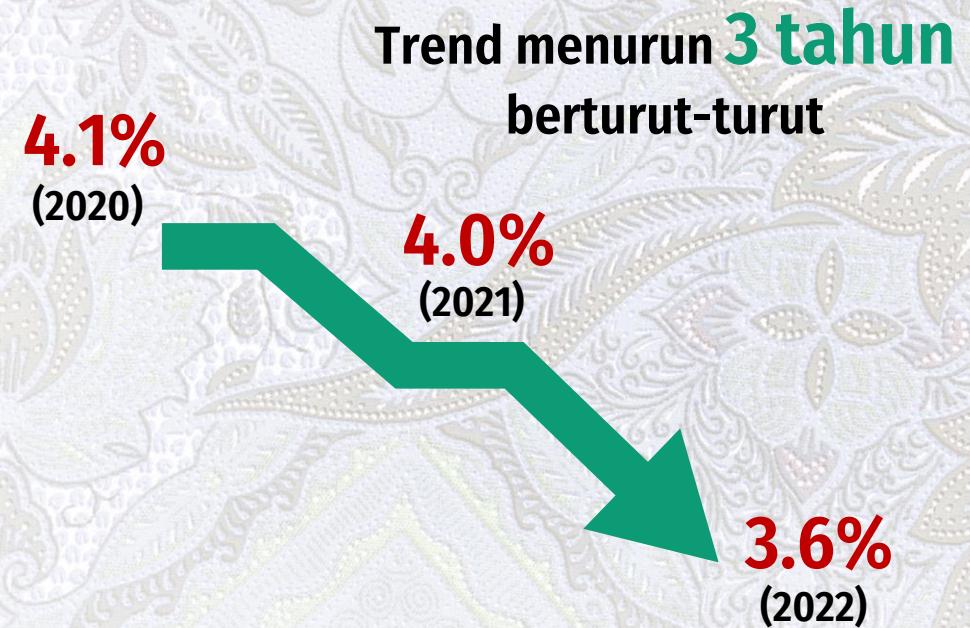
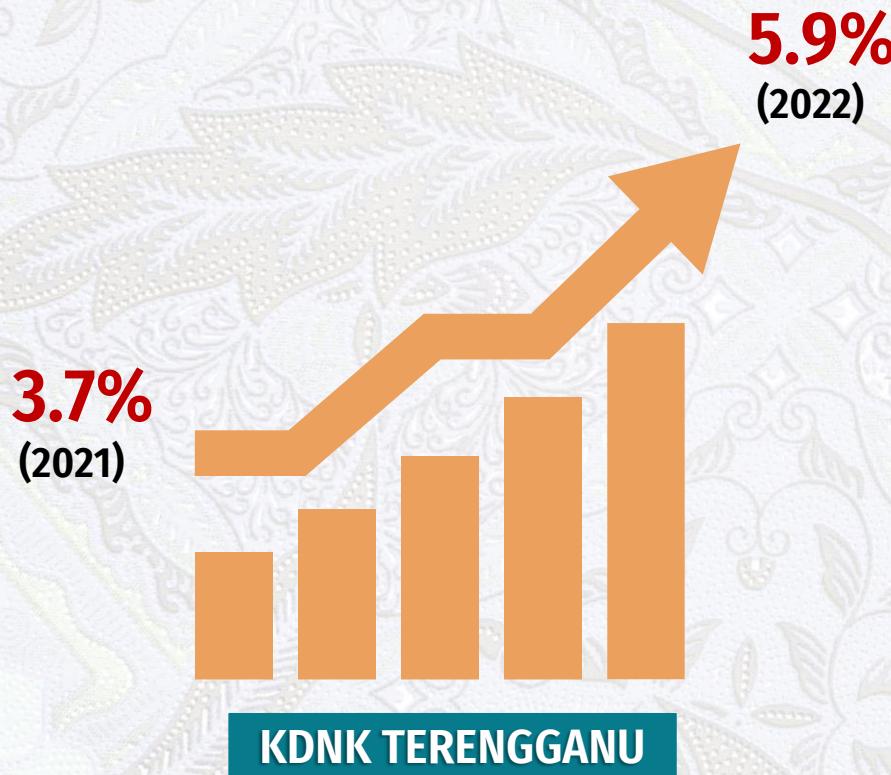
BANK DUNIA

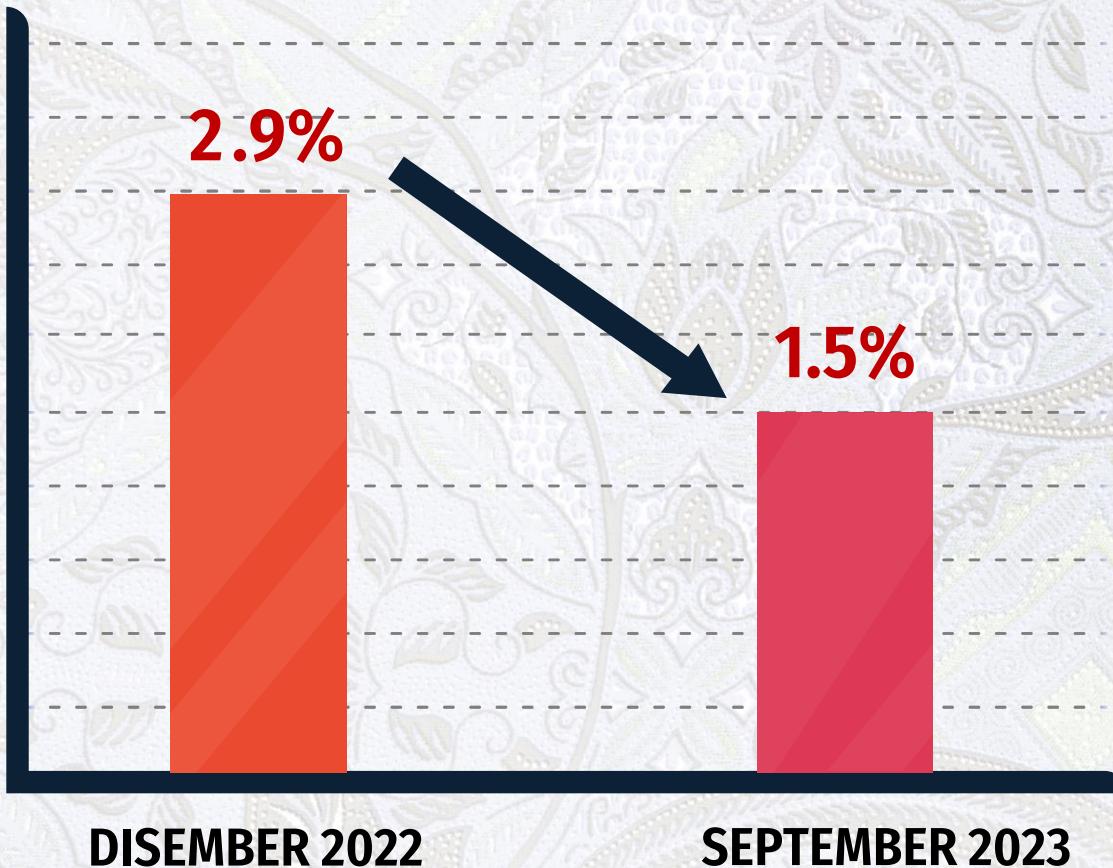
KEMENTERIAN KEWANGAN

BELANJAWAN
2024

DAYA TAHAN EKONOMI NEGERI

KADAR INFLASI

KEDATANGAN PELAWAT DOMESTIK

10.23 juta orang

(2022)

3.7 juta orang

(2021)

KERJASAMA STRATEGIK

Mengoptimumkan
perkongsian
pelbagai sumber

Mencapai
kesejahteraan
bersama

STATE GOVERNMENT 4 (SG4)

BELANJAWAN
2024

AMALAN FEDERALISME

Perubahan teraju Kerajaan Persekutuan
mencetuskan gangguan terhadap amalan
federalisme

Kesan kepada kelancaran
pentadbiran Kerajaan Negeri

AMALAN FEDERALISME

Kerajaan Negeri akan terus menghormati hak & tanggungjawab

Mengukuhkan hubungan & kerjasama antara negeri & persekutuan

Mengharapkan Kerajaan Persekutuan menghormati tuntutan Perlembagaan Persekutuan

AMALAN FEDERALISME

Menjaga rakyat
tanpa mengira
fahaman atau
undi parti politik
dalam pilihan raya

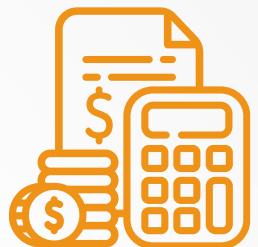
Jangan sekat hasil
royalti / Dana Khas
Kerajaan Persekutuan
(DKKP)

Kebangkitan
rakyat boleh
berjangkit ke
seluruh negara

ANGGARAN HASIL & PERBELANJAAN

ANGGARAN PERBELANJAAN

RM
1.860 bilion

PERBELANJAAN
MENGURUS

RM
500 juta

CARUMAN UNTUK KUMPULAN
WANG PEMBANGUNAN

PERBELANJAAN MENGURUS

**RM
84.77 juta**

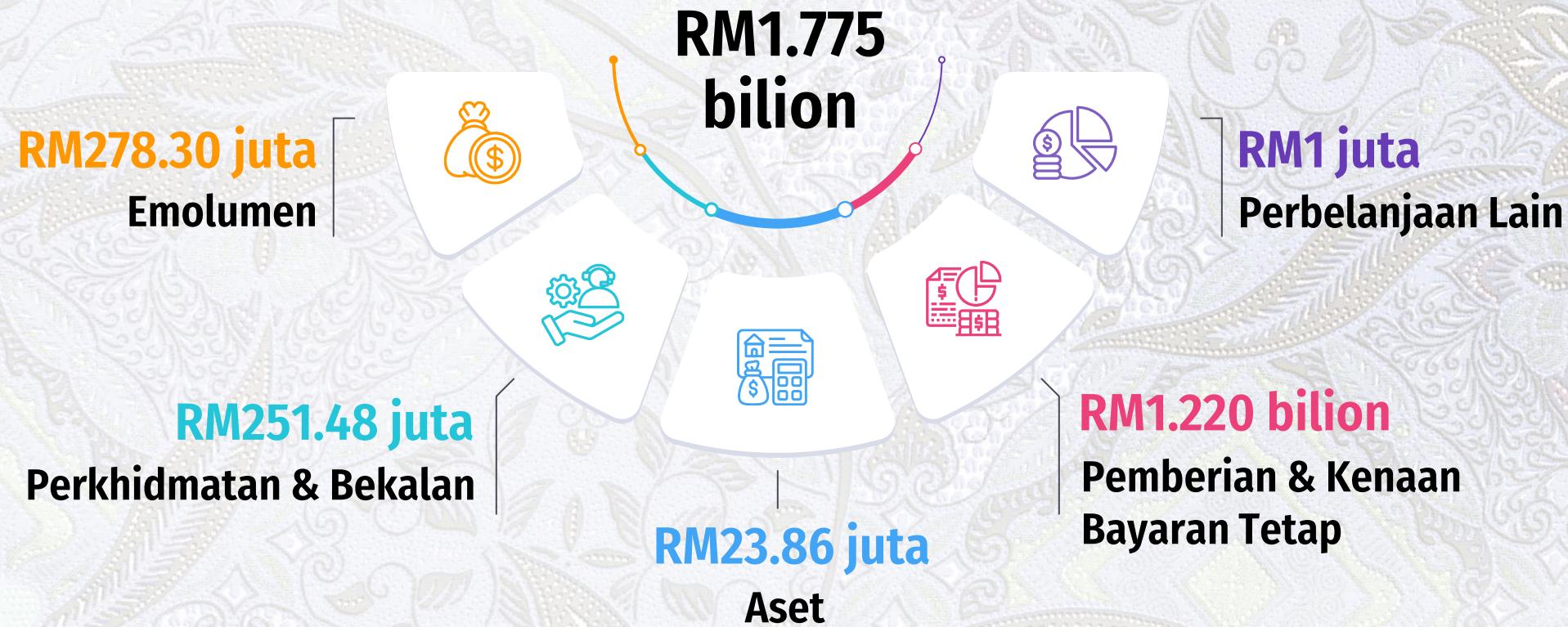
Perbelanjaan
Tanggungan

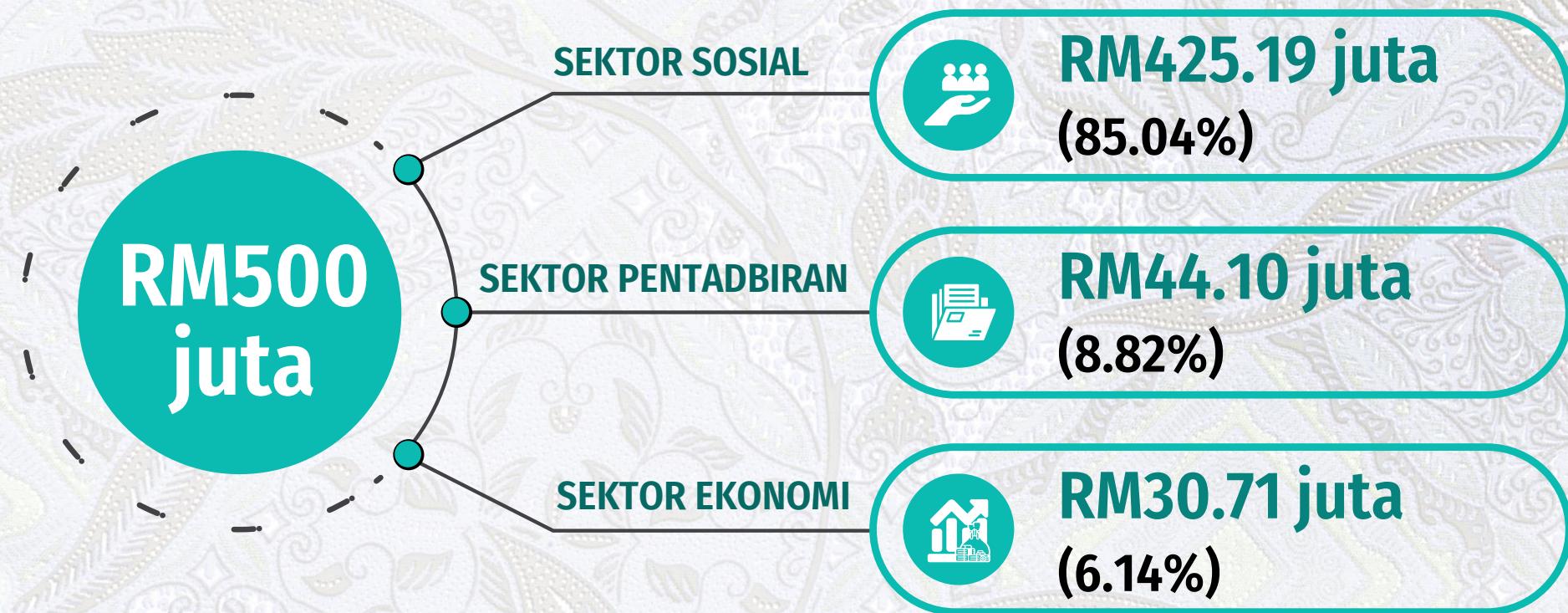
**RM
1.775 bilion**

Perbelanjaan
Bekalan

PERBELANJAAN BEKALAN

PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

ANGGARAN HASIL

**RM1.860
bilion**

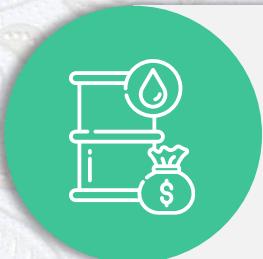
**RM80.06
juta**

Hasil Cukai

**RM169.01
juta**

Hasil Bukan Cukai

**RM1.610
bilion**

Terimaan Bukan Hasil
**(termasuk Dana Khas Kerajaan Persekutuan
iaitu bayaran hasil petroleum)**

**TERIMA KASIH
ATAS KEPERCAYAAN YANG DIBERIKAN**

BELANJAWAN
2024

MENERAJU
ERA BAHARU TERENGGANU

3 IDENTITI ERA BAHARU TERENGGANU

1

KERAJAAN YANG
LEBIH BERKESAN

- Prihatin dengan pelbagai pandangan
- Memperkemas & meringkas prosedur
- Menerima guna teknologi

2

PEMIMPIN, PEGAWAI
KERAJAAN & PENJAWAT
AWAM YANG BERINTEGRITI

- *Walk the talk*
- Berhubungan baik dengan semua pihak
- Kreatif & inovatif dalam kerja

3

RAKYAT YANG
DIPERKASAKAN

- Rakyat yang bermaklumat
- Mengambil bahagian dalam isu & aktiviti kemasyarakatan
- Berdikari dengan keupayaan sendiri

ERA BAHARU TERENGGANU

Pemimpin &
rakyat yang
mempersembahkan
diri kepada Allah SWT

Sumber kekayaan
dinikmati oleh
semua dengan
penuh rasa syukur
melalui pengagihan
saksama &
pengurusan lestari

Pembangunan
fizikal & sosial
berjalan seiring &
seimbang

FOKUS BELANJAWAN

01

MEMPERKUKUH KEBERKESANAN KERAJAAN

02

MEMPELBAGAIKAN SUMBER KEKAYAAN

03

MENYEJAHTERAKAN KEHIDUPAN RAKYAT

MENERAJU ERA BAHARU TERENGGANU

BELANJAWAN
2024

KDNK Terengganu kekal mengembang antara 3.5% - 4.1%

Melahirkan lebih ramai usahawan baharu yang berjaya

Kadar pengangguran Terengganu sekitar 3.3% - 3.6%

Menarik 13.2 juta pelawat domestik termasuk 4.5 juta pelancong

Jumlah & imbangan dagangan ditingkatkan antara 5% - 7%

01

02

03

04

05

10

09

08

07

06

Tahap kepuasan pelanggan >90% dan aduan yang dikemukakan 90% selesai dalam tempoh 15 hari bekerja

Menambah hasil cukai & bukan cukai 10% setahun

Juara keseluruhan SUKMA 2024

Kadar perceraian di bawah paras 1.5 : 1,000 penduduk

Peruntukan projek-projek dioptimumkan sepenuhnya

SASARAN 1

KDNK TERENGGANU KEKAL MENGEMBANG ANTARA 3.5% - 4.1%

- ❖ Subsektor perdagangan borong & runcit diperkuuh melalui inisiatif pengupayaan perniagaan dan pembangunan usahawan
- ❖ Subsektor makanan & minuman dan penginapan ditambah nilai menerusi pemerkasaan industri pelancongan
- ❖ Subsektor tanaman & ternakan diberikan lebih tumpuan dengan meningkatkan pengeluaran hasil, memperkuuh industri di peringkat sekunder & tertiari serta melaksanakan strategi adaptasi & mitigasi perubahan iklim

SASARAN 2

MELAHIRKAN LEBIH RAMAI USAHAWAN BAHARU YANG BERJAYA

- ❖ Sekurang-kurangnya 80 orang menerusi pemerkasaan program pembangunan usahawan
- ❖ Memanfaatkan sepenuhnya dana TUGAS berjumlah RM19.2 juta
- ❖ Membantu & menyokong lebih 1,000 usahawan sedia ada

SASARAN 3

KADAR PENGANGGURAN TERENGGANU SEKITAR 3.3% - 3.6%

- ❖ Peluang & penempatan pekerjaan diselia dengan lebih bersepadu
- ❖ Kadar kebolehpasaran graduan ditingkatkan antara 85% - 90%

SASARAN 4

MENARIK 13.2 JUTA PELAWAT DOMESTIK TERMASUK 4.5 JUTA PELANCONG

- ❖ Mempelbagaikan produk, ketersediaan kemudahan & pemuliharaan sumber jayanya
- ❖ Perbelanjaan pelawat domestik dianggarkan lebih RM3.8 bilion

SASARAN 5

JUMLAH & IMBANGAN DAGANGAN DITINGKATKAN ANTARA 5% - 7%

- ❖ Menambah baik infrastruktur & logistik 28 kawasan perindustrian
- ❖ Meneroka & mengeksplorasi kelebihan di kawasan sempadan negeri dan di stesen-stesen ECRL
- ❖ Merancakkan industri berorientasikan eksport & domestik
- ❖ Mengelakkan momentum peningkatan nilai pelaburan melebihi 100%

SASARAN 6

PERUNTUKAN PROJEK-PROJEK DIOPTIMUMKAN SEPENUHNYA

- ❖ Melaksanakan projek-projek kecil DUN mengikut senarai & keutamaan, spesifikasi & jadual yang ditetapkan
- ❖ Memantau & mengawal kemajuan projek perumahan mampu milik dengan lebih tegas

SASARAN 7

KADAR PERCERAIAN DI BAWAH PARAS 1.5 : 1,000 PENDUDUK

- ❖ Memperkuatkan institusi kekeluargaan
- ❖ Mengurangkan bilangan penyalahguna & penagih dadah, bilangan kes jenayah indeks & jenayah syariah menerusi program kesedaran, aktiviti penguatkuasaan & tindakan undang-undang

SASARAN 8

JUARA KESELURUHAN SUKMA 2024

- ❖ Mempersiapkan fizikal, mental & moral atlet-atlet ke tahap yang terbaik

SASARAN 9

MENAMBAH HASIL CUKAI & BUKAN CUKAI 10% SETAHUN

- ❖ Melaksanakan rencana dengan lebih strategik, agresif & bersepada
- ❖ Mengoptimumkan sumber hasil sedia ada
- ❖ Menerokai & membangunkan sumber hasil baharu

SASARAN 10

TAHAP KEPUASAN PELANGGAN >90% DAN ADUAN YANG DIKEMUKAKAN 90% SELESAI DALAM TEMPOH 15 HARI BEKERJA

- ❖ Menambah baik peraturan & prosedur
- ❖ Meningkatkan kecekapan perkhidmatan

FOKUS 1

MEMPERKUKUH KEBERKESANAN KERAJAAN

PEMERKASAAN FUNGSI SEMAK & IMBANG

**BACKBENCHERS
KRITIS & PROGRESIF**

**LIBAT URUS
PELBAGAI PIHAK**

**PERHEBAT DUN BELIA
& AKADEMI AL-FATEH**

PENDIGITALAN KERAJAAN

MAJLIS EKONOMI DIGITAL &
PENDIGITALAN NEGERI TERENGGANU

RANGKA TINDAKAN EKONOMI
DIGITAL TERENGGANU

PROJEK E-GOVERNMENT

SISTEM TDI BUDGET MONITOR

TERENGGANU PAY

FOKUS 2

MEMPELBAGAIKAN SUMBER KEKAYAAN

PENGUKUHAN PEROLEHAN HASIL

TAMBAH BAIK ASPEK PERUNDANGAN
KUASA MENGUTIP HASIL & *BEST PRACTICE*

PINDAAN KADAR & PENGENALAN BAHARU
BAYARAN PEJABAT (*OFFICE FEE*)

OPTIMUMKAN SUMBER SEDIA
ADA & MENEROKA SUMBER BAHARU

MENGKAJI PINDAAN
CUKAI TANAH

PENEROKAAN SUMBER BAHARU

DASAR & MODEL PERNIAGAAN
KOMPREHENSIF & KOMPETITIF

MENILAI PELUANG & CABARAN DASAR
MINERAL NEGARA BAHARU

PELAN INDUK TEKNOLOGI HIJAU (PITiH)

PEMERKASAAN INDUSTRI PELANCONGAN

PENGANJURAN PELBAGAI PROGRAM

PERKASA PELANCONGAN ALAM
SEMULA JADI

JAWATANKUASA TINDAKAN PELANCONGAN
& KEBUDAYAAN NEGERI TERENGGANU

PENGANJURAN SUKAN AIR

PROMOSI BATIK &
SONGKET ASLI

TAMBAH BAIK TOURISM
INFORMATION CENTRE (TIC)

SELENGGARA KEMUDAHAN
PELANCONGAN

NAIK TARAF JETI PULAU REDANG,
PULAU PERHENTIAN
& PULAU KAPAS

PENGGALAKAN SUKAN & KECERGASAN

SUKAN UNTUK SEMUA**FIT IS SUNNAH****MONSOON RUN****TERENGGANU BEACH FESTIVAL****LAND OF CYCLISTS****SELENGGARA KEMUDAHAN SUKAN**

PENGEMBANGAN SEKTOR PERTANIAN

NAIK TARAF INFRASTRUKTUR & TANAH SAWAH LUAR JELAPANG

PEMBANGUNAN TAMAN KEKAL PENGELOUARAN MAKANAN

PEMBANGUNAN PADANG RAGUT

PEMBANGUNAN ZON INDUSTRI AKUAKULTUR

CSR TANI, CSR TERNAKAN & CSR PERIKANAN

GALAKAN & PEMERKASAAN USAHAWAN INDUSTRI TANI

DIY PERMANIAN BERADAS

PEMOTONGAN DAGING PREMIUM

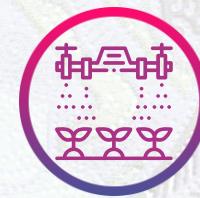
PENGEMBANGAN SEKTOR PERTANIAN

KURSUS CANTUMAN ANAK POKOK

CERTIFICATE OF COMPETENCY

LATIHAN PENGENDALIAN DRON

PEMBANGUNAN PENTERNAKAN
LEMBU PEDAGING & KAMBING TENUSU

PEMBANGUNAN TUKUN TIRUAN & UNJAM

PENGOPERASIAN PUSAT PEMBENIHAN
IKAN MARIN DI LIMAU NIPIS, SETIU

PEMAJUAN PELABURAN & INDUSTRI

**PROGRAM GALAKAN &
PROMOSI PELABURAN**

**TERENGGANU
INVESTMENT DAY**

**DASAR PEMBANGUNAN
PELABURAN PERINDUSTRIAN
NEGERI TERENGGANU**

**DESTINASI PILIHAN UTAMA
STESEN PENGECASAN EV**

**MEMBANGUNKAN & MENAIK TARAF
KAWASAN PERINDUSTRIAN**

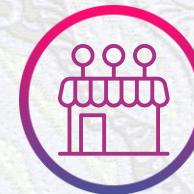

**TAPAK UNTUK DIBANGUNKAN
*GREEN INDUSTRIAL PARK***

PEMBANGUNAN INFRASTRUKTUR PERNIAGAAN

PEMBANGUNAN KOMERSIAL
DI TAMAN ILMU

GALAKAN MEWUJUDKAN LOT
KEDAI DI KAWASAN PERUMAHAN
BAHARU

MEMBANGUNKAN KIOS
PERNIAGAAN

NAIK TARAF GERAI MAKAN DI
PANTAI TELUK MAK NIK, KEMAMAN

MEMBINA 4 UNIT RUMAH KEDAI
DI KAMPUNG PASIR GAJAH, KEMAMAN

PAPAN TANDA DI TEMPAT UTAMA
PERUSAHAAN KECIL & SEDERHANA

PENINGKATAN POTENSI USAHAWAN

**PROMOSI, LATIHAN &
PEMBANGUNAN USAHAWAN**

**LATIHAN HALAL INDUSTRY FUNDAMENTALS (HIF)
& MALAYSIAN HALAL CERTIFICATION**

**MEMBANGUNKAN SEBUAH PANGKALAN
DATA USAHAWAN & PERNIAGAAN**

PENYELIAAN MAKLUMAT & PELUANG PEKERJAAN

MEMPERLUAS SISTEM S@MPAI

PUSAT CARI KERJA

KARNIVAL KERJAYA NEGERI TERENGGANU

PROGRAM JAYA DIRI

PROGRAM HOME MANAGER

FOKUS 3

MENYEJAHTERAKAN KEHIDUPAN RAKYAT

PENYUBURAN DAKWAH

**MASJID SEBAGAI PUSAT ILMU,
AKTIVITI KEMASYARAKATAN &
PENTADBIRAN KAMPUNG**

**SELENGGARA & NAIK TARAF
MASJID-MASJID**

**MASJID NEGERI BAHARU
(SMART TOWNSHIP MOSQUE)**

PELANCONGAN DAKWAH

PEMERKASAAN SYARIAH

**PEWUJUDAN MAHKAMAH
UTAMA SYARIAH SEBAGAI
MAHKAMAH TERTINGGI SYARIAH**

**PROGRAM WACANA &
KESEDARAN AWAM**

PEMBANGUNAN INSAN & PENDIDIKAN

PENUBUHAN MAJLIS PENASIHAT
PENDIDIKAN NEGERI TERENGGANU

MODUL ITQAN INSANI

FESTIVAL SAINS, TEKNOLOGI &
INOVASI (FeSTI 2024)

TERENGGANU SEJAHTERA
BRILLIANT KIDS (TS KIDS)

BELANJAWAN
2024

MENERAJU ERA BAHARU TERENGGANU

PEMBANGUNAN INSAN & PENDIDIKAN

OPERASI SRIDI & SMIDI

GENERASI ISLAH FALAH TERENGGANU (GIFT)

**SELENGGARA SRIDI KOTA PUTERA,
PERMAISURI & PAKA**

FITYAH TERENGGANU (FATEH)

BELANJAWAN
2024

MENERAJU ERA BAHARU TERENGGANU

PEMANTAPAN INSTITUSI KELUARGA

KARNIVAL KELUARGAKU SYURGAKU (K-JANNATI)

PROGRAM PASCA PERKAHWINAN

KEM KEIBUBAPAAN HEBAT (KEMAH 2024)

PERKHIDMATAN SOKONGAN PSIKOSOSIAL & KESIHATAN MENTAL

PEMBERDAYAAN WANITA

PROGRAM PEMBANGUNAN WANITA

**PROGRAM PEMERIKSAAN MAMOGRAM
& PAP SMEAR PERCUMA**

**KONVENTSYEN SURI
SEJAHTERA (SURI 2024)**

**BENGKEL WANITA SEJAHTERA
(BEST 2024)**

SPA SURI SEJAHTERA

**SIS BEAUTY FITNESS
(SIS BE-FIT)**

PELESTARIAN INISIATIF KEBAJIKAN

LESEN MOTOSIKAL
TERENGGANU SEJAHTERA

WAD KELAS
TIGA PERCUMA

KAD
SEJAHTERA

PENGECUALIAN
CUKAI PINTU

AIR
PERCUMA

BIASISWA SKIM
PELAJAR CEMERLANG

PELESTARIAN INISIATIF KEBAJIKAN

**WALIMATUL URUS
PERDANA**

**BANTUAN INPUT
PERTANIAN**

**SKIM BANTUAN
MODAL TANI**

**TABUNG
BENCANA PERTANIAN**

**TABUNG
DARUL IMAN**

PEMAJUAN PERUMAHAN

RMM BANDAR BAHARU TEMBILA,
BESUT (160 UNIT RUMAH)

PERKENAL TOWN HOUSE RAHMAN
& RUMAH BELIA RAHMAN

PROJEK PERUMAHAN TERENGGANU
SEJAHTERA

PERKEMAS DASAR PEMBANGUNAN
PERUMAHAN RUMAH MAMPU MILIK
(RMM) MELALUI PENSWASTAAN

TAMBAH BAIK PERJANJIAN
DENGAN PEMAJU

PEMAJUAN PERUMAHAN

PANTAU & SELIA PROJEK KERAJAAN & SWASTA

PENEMPATAN SEMULA NELAYAN (200 UNIT RUMAH)

PPR JERAM, KUALA TERENGGANU (150 UNIT RUMAH)

PROJEK PEMAJUAN KAWASAN BENTING LINTANG (100 UNIT RUMAH)

PROJEK PEMAJUAN KAWASAN TEMPINIS

PEMBANGUNAN PROJEK RAKYAT

PROJEK-PROJEK
KECIL DUN

PROJEK JANA EKONOMI
& PEMBANGUNAN PERTANIAN

NAIK TARAF & BAIKI
PREMIS & FASILITI KERAJAAN

SELENGGARA & NAIK TARAF
RETIKULASI PAIP & LOJI RAWATAN AIR

KURANGKAN KADAR KEHILANGAN
AIR TIDAK TERHASIL (NRW)

PEMAMPANAN BANDAR

**KAJIAN RANGKA TINDAKAN BANDAR
PINTAR NEGERI TERENGGANU**

**PERKHIDMATAN PEMBERSIHAN
AWAM & SISA PEPEJAL**

**BANDAR
BERSIH**

MENERAJU ERA BAHARU TERENGGANU

**BELANJAWAN
2024**

MENJADI BUDAYA, IMEJ & PEMBOLEH DAYA
BAGI MEREALISASIKAN

"TERENGGANU MAJU, BERKAT, SEJAHTERA"

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُ مَخْرَجًا

“...dan sesiapa yang bertaqwa kepada Allah (dengan mengerjakan suruhanNya dan meninggalkan laranganNya), nescaya Allah akan mengadakan baginya jalan keluar (dari segala perkara yang menyusahkannya).”

(At-Talaaq, 65:2)

BELANJAWAN
2024

MENERAJU ERA BAHARU TERENGGANU

NEGERI TERENGGANU DARUL IMAN

BELANJAWAN

Oleh :

**Yang Amat Berhormat
Dato' Seri Dr. Ahmad Samsuri bin Mokhtar
Menteri Besar Terengganu**

Terengganu
Maju Berkarak Sejati

MENERAJU ERA BAHARU TERENGGANU

BELANJAWAN
2024